

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, GEGUŽĖS – MAY 2, 2017 • Vol. CVIII Nr. 50 Kaina 1 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 05-01-2017

ŠIAME NUMERYJE:

Birutė Kairienė: Jei tik yra noras, gali atlikti daugybę darbų – 4 psl.

Lietuvos parlamentarai – globėjų vaidmenyje – 8 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 289 dienos

Vilniuje baigėsi Seimo ir PLB komisijos sesija

Visą savaitę, balandžio 24-28 d., vyko naujojo šaukimo Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) komisijos posėdžiai.

Sesija pagal susiklosčiusią tradiciją prasidėjo invokacija, kuri buvo patikėta prel. Edmundui Putrimui, Prezidento Valdo Adamkaus, Seimo pirmininko pavaduotojos Rimos Baškienės, užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus, didžiųjų Seimo partijų vadovų sveikinimais. Pirmininkavo Seimo narys Antanas

Vinkus. Darbinė dalis, kaip įprasta, pradėta pranešimu apie komisijos veiklos planus.

Susitikimai Vyriausybėje

Pirmąją darbo dieną, po pietų, komisijos narius Vyriausybės rūmuose priėmė premjeras Saulius Skvernelis. Su juo buvo diskutuota vienu aktualiausių iššikių klausimu – į Lietuvą grįžtančių su šeimomis integracija į Lietuvos švietimo sistemą. Įžanginėje kalboje PLB valdybos pirmininkė Dalia Henkė pažymėjo, kad šis posėdis yra neeilinis, kadangi į jį susirinko visas pasaulis – Lietuvos Bendruomenių atstovai iš Australijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Europos šalių. Pirmininkės nuomone, didžiausios problemos vaikams integruotis mokyklose yra patyčios, tapatumo išlaikymas.

– 3 psl.

Vakarą prisiminti: (sėdi) LR garbės konsulas Stanley Balzekas ir Eileen Mackevich, (stovi) Lietuvos URM, konsulatų ir ambasadų darbuotojai (iš k.): Alina Akulič, Gitana Bagdonienė, Mindaugas Vyskupaitys, Eglė Laužonytė, Saulė Rasickienė, Giedrius Kazakevičius, Jolanta Vitkauskaitė, Marijus Gudynas, Vadim Lucenko, Gediminas Sereika ir Martynas Taujanskas. Virginijos Petrauskienės nuotr.

Čikagoje – Lietuvos diplomatų desantas

Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate Čikagoje balandžio 26-28 dienomis įvyko regioniniai mokymai Lietuvos ambasadų Pietų Afrikos Respublikoje, Kanadoje, JAV, Lietuvos generalinių konsulatų New Yorke Čikagoje, Los Angeles ir San Paule darbuotojams, tiesiogiai dirbantiems su vizų prašytojais.

Mokymai surengti įgyvendinant Nacionalinio vidaus saugumo fondo finansinės paramos 2016-2020 m. programos lėšomis finansuojamą projektą „Vizų tarnybų darbuotojų mokymai, I etapas“.

LR užsienio reikalų ministerijos (URM) Konsulinio departamento atstovų vedamų mokymų metu buvo aptarti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento nr. 810/2009, nustatančio Bendrijos vizų kodeksą, praktinio taikymo klausimai, vizų informacinės sistemos naudojimo praktiniai aspektai, darbo su išorės paslaugų teikėjais praktika, nagrinėti kiti aktualūs vizų išdavimo ir vidaus darbo organizavimo klausimai, taip pat pasidalinta šių klausimų sprendimo gerąja praktika.

– 8 psl.

Lengvus dalykus paversti sudėtingais – blogas žmogaus bruožas – Warren Buffett

Amerika atlaikė šimtą dienų D. Trump valdžios

MYKOLAS DRUNGA

Balandžio 29-ąją suėjo 100 dienų, kai Donald Trump sėdi Baltuosiuose Rūmuose, – rašė Londono konservatorių dienraštis „Telegraph“, – ir per tą laiką naujasis Prezidentas susidūrė akis į akį su apribojimais, varžančiais jo galią įgyvendinti daugelį per rinkimų kampaniją duotų savo pažadų.

Vienas drąsiausių – išipareigojimas sumažinti mokesčius iki istoriškai žemų normų, ir kaip tik balandžio 25-ąją jis pristatė savo plano ta linkme metmenis.

Ar jam tai pavyks geriau, nei sekėsi (greičiau nesisekė) jo ligšiolinėms pastangoms apriboti musulmonų įvažiavimą ir imigraciją, pastatyti sieną tarp Jungtinių Valstijų ir Meksikos, pakeisti ir pertvarkyti savo pirmtako B. Obama sveikatos apsaugos politiką, parodys ateitis.

Bet kol kas D. Trump nubrėžė tik keliavimo kryptį. Net jeigu jis Kongrese prastumtų tik pusę savo planų, tai jau reikštų didžiulį mokesčių palengvėjimą JAV verslui, pramonei ir uždirbantiems, – rašė dienraščio „Telegraph“ redaktoriai ir toliau aiškino taip:

„Tarp D. Trump siūlomų reformų yra dramatiškas įmonių mokesčių sumažinimas nuo 40 iki 15 procentų, kartu su paskatomis JAV įmonėms į Ameriką grąžinti užjūriuose dėl aukštų dabartinių mokesčių Amerikoje laikytą turtą.

Dėl didelio poveikio JAV išdo įplaukoms daugelis ekonomistų tai laiko tik pirmuoju D. Trump judesiu sunkiose derybose net ir su respublikonų kontroliuojamu Kongresu.

Tačiau kaip geras derybininkas, Prezidentas anksčiau ar vėliau gaus kažką panašaus į tai, ko jis siekia“, – įsitikinę britų konservatyvaus laikraščio redaktoriai.

Tą pačią nuomonę reiškė taip pat konservatyvus, dešiniųjų liberalų pozicijas ginantis Vokietijos dienraštis „Frankfurter Allgemeine“. Anot jo, „kaip tik nepaprastai ambicinga įmonių apmokestinimo reforma turi potencialą gerokai sustiprinti investicijų tvirtovės, Jungtinių Amerikos Valstijų, konkurencingumą.

Per praėjusį dešimtmetį Amerikos koncernai daug energijos išliejo tam, kad savo pelnus perneštų į mažiau juos apmokestinantį užsienį. Jie norėjo išvengti beveik 40 procentų siekiančios mokesčių naštos, kokios netaiko jokia kita pramonės šalis.

Net jei kol kas D. Trump komanda pateikė tik pasiūlymo juodraštį, kurį parlamentinis procesas gerokai pakeis, pagrindinė kryptis aiški. Respublikonai abiejose Kongreso rūmuose, kaip ir pats Prezidentas, būtinai nori mokesčių reformos.

Tai gali būti vienintelis didelis politinis projektas, kurį jie šiemet spės paversti tikrove“, – rašė Frankfurto nuosaikių dešiniųjų laikraštis.

Visiškai priešingai D. Trump siūlymą dėl mokesčių reformos vertino kairiųjų liberalų pozicijas ginantys „New York Times“ redaktoriai. Pasak jų, „tai tik juokingas grupelės plutokratų, siekiančių pralobti šalies ateities sąskaita, triukas“.

Girdi, „du iš D. Trump artimiausių patikėtinių, Steven Mnuchin ir Gary Cohn – buvę banko ‘Goldman Sachs’ vadovai, jau ir taip multimilijonieriai – sugalvojo planą kaip sumažinti mokesčius firmoms ir pasiturinčioms šeimoms.

Iš to pelnytusi ir D. Trump šeima. Tam, kad ko-

Donald Trump Prezidento poste – 100 dienų.
EPA-ELTA nuotr.

rupcijos kvapelis nevirstų smarve, jie pasiūlė kelis palengvinimus ir vidutinių pajamų šeimoms. Tačiau nesvarbu, kas galutinai iš to išeis.

D. Trump šiuo savo planu parodė, kas jam iš tikrųjų rūpi – ne tie milijonai darbininkų, kurie jį išrinko, bet tie dešimt tūkstančių viršūnėje stovinčiųjų, kuriais jis pats apsipupęs“, – teigė įtakingiausio New Yorko dienraščio redaktoriai.

Anot Mexico City dienraščio „Economista“, „didysis klausimas tas, kaip Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybė kompensuos dėl sumažėjusių mokesčių įplaukų susidariusius nuostolius biudžetui. Šie būgštavimai pagrįsti ir dėl to, kad per pirmąjį šimtadienį pareigose D. Trump ištisai lydėjo anaip tol ne laimė.

Savo planuojamais mokesčių sumažinimais jis pats sau kaip verslininkas suteikia didelę dovaną. Ironiška tai, jog kaip tik mažiau išsilavinę ir ekonomiškai silpnesni JAV piliečiai D. Trump ir jo plutokratiją įkėlė į valdžią“, – rašė Meksikos sostinės verslo laikraštis.

Stambulo dienraštis „Aksam“ teigė, jog „istorija moko, kad mokesčių mažinimais nepasiekiamas joks ūkio augimas. Tai reiškia, kad D. Trump nepavyks turčiams taikomais mažesniais valstybiniais mokesčiais išjudinti ekonomiką. Žlugs ir šis jo planas. Reikia tik palaukti“.

Pasak Miunchene leidžiamo dienraščio „Süddeutsche“, „iš to, ką ligi šiol sužinojome, galime daryti išvadą, jog D. Trump reformos branduolį sudaro radikalus mokesčių sumažinimas įmonėms ir vienas kitas mokesčių palengvinimas vidutinių pajamų amerikiečiams.

Beveik dar svarbiau tai, ko reformoje nėra. D. Trump, atrodo, atsisakė ketinimo riboti importą, o tai tokioms eksporto šalims, kaip Vokietija, yra gera žinia. Tačiau drauge su tuo trūksta būdų kaip užkšti dėl sumažėjusių įplaukų atsiradusią skylę, kuri jau ir taip deficitiniame JAV biudžete bus

dar didesnė“, – rašė Pietų Vokietijos dienraštis.

Panašiai atsiliepė ir Ispanijos sostinės dienraštis „Mundo“. Jo žodžiais, „paskutinis didelis valstybinių mokesčių sumažinimas įvyko 1986-aisiais prezidentaujant Ronald Reagan. Tai buvo naujojo liberalizmo laikai, kai lengvesne mokesčių našta norėta paspartinti ekonomikos augimą.

Tuo pačiu betgi ūgtelėjo ir biudžeto deficitas, ir aukštyn šovė valstybės skolos. Tai galėtų pasikartoti ir ši syki. Vis dėlto dar neaišku, ar dauguma Kongrese tikrai parems D. Trump siūlymus dėl mokesčių sumažinimo ir dėl investicijų į infrastruktūrą ir į kariuomenę.

Juk visa tai beveik neįmanoma finansuoti, o valstybės išiskolinimas Amerikoje jau ir taip sudaro 106 procentus bendrojo vidaus produkto, ir tai negali neraminti“, – teigė konservatyvus Madrido dienraštis.

Abejones, ar sumažinus mokesčius ir tuo pačiu valstybines įplaukas ir padidinus išlaidas kariuomenei ir infrastruktūrai, grėsmingai nepadidės Amerikos valstybinis išiskolinimas, reiškė ir daugelis kitų laikraščių.

Lietuvą ir JAV sieja ypatingas ryšys

Praėjusią savaitę Prezidentūrą pasiekė JAV prezidento Donald Trump laiškas, kuriame pabrėžiama, kad Lietuva yra patikima JAV sąjungininkė ir partneris.

„Prezidento D. Trump teigimu, transatlantiniai santykiai yra gyvybiškai svarbūs, ir JAV išlieka tvirtai išipareigojusi NATO bei dvišaliai saugumo bendradarbiavimui su Lietuva“, – laiško turinį atpasakoja Prezidentūra.

JAV prezidentas pabrėžė, kad labai vertina Lietuvos išipareigojimą 2018 m. gynybai skirti 2 proc. nuo valstybės BVP. Todėl ir Lietuvos palaikymas stiprinant NATO vaidmenį kovoje su terorizmu yra svarus atsakomybės pasidailijimo tarp sąjungininkų pavyzdys.

Savo laiške Prezidentei Daliai Grybauskaitėi JAV vadovas taip pat pabrėžė tvirtą savo šalies paramą Lietuvos laisvei, nepriklausomybei ir valstybingumui. Pasak Prezidento D. Trump, JAV ir Lietuvos žmonės sieja ypatingas ryšys, kurį dar labiau išryškino Lietuvos-Amerikos bendruomenė, raginusi kovoti už laisvę sovietinės okupacijos metais.

„Prezidentas D. Trump teigia, kad šiandien jis didžiuojasi, galėdamas dar kartą patvirtinti JAV išipareigojimą kurti stiprią draugystę ir sąjungininkų sąitus su Lietuva“, – skelbia Prezidentūra.

JAV prezidentas taip pat padėkojo už Lietuvos indėlį saugumo palaikymo operacijose Afganistane ir Irake.

ELTA

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

[Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

[Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

[Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

[Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

[Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –

skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,

audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –

Virginija Petruskienė

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai
sutampa su redakcijos nuomone.

Komisijos pirmininkas Seimo narys Antanas Vinkus.

Komisijos kopirmininkas Rimvydas Baltaduonis.

Komisiją sveikino ir dalyvavo diskusijose užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

Vilniuje baigėsi Seimo ir PLB komisijos sesija

Atkelta iš 1 psl.

Ministras pirmininkas S. Skvernelis pasakė: „Mes, Vyriausybė, turime išspręsti problemą, varžančią tėvus grįžti į Lietuvą bei keliančią nežinomą dėl to, ką jų vaikai veiks šalyje, kaip šiems seksis integruotis mokykloje. Mums labai svarbu, kaip čia žmonės jaučiasi, todėl norime sudaryti sąlygas, kad jie galėtų dirbti ir gyventi savoje šalyje, o išvažiavę turėtų visas galimybes grįžus sėkmingai integruotis. Noriu pažymėti, kad mūsų Vyriausybės uždavinys yra daryti tuos žingsnius, kurie neleistų žmogui tapti socialinės atskirties dalimi ar emigrantu dėl nepritekliaus. Taip pat turime išnaudoti įrankius, padedančius žmonėms apsispręsti dėl sugrįžimo į tėvynę“.

Švietimo ir mokslo ministerijos turimais duomenimis, praėjusiais metais Lietuvoje užregistruota net 2 643 vaikai ir jaunuoliai (iki 19 metų amžiaus), kurie sugrįžo į Lietuvą iš užsienio.

Susitikime dalyvavusi švietimo ir mokslo ministrė Jurgita Petrauskienė pristatė priemones, kuriomis jau dabar bus siekiama palengvinti vaikų integraciją Lietuvos mokyklose. Anot jos, viena iš tokių priemonių – šiais metais ministerijos interneto svetainėje planuojama platforma, kur vieno lango principu bus teikiama informacija apie Lietuvos mokyklas, jų pasiekiamumą, bus galima užduoti klausimus ir sulaukti specialistų atsakymų. Be to, ruošiamasi sukurti lietuvių kalbos testavimo sistemą, kuri leis grįžtantiems įvertinti lietuvių kalbos lygį ir numatyti tolesnius integracijos etapus. Taip pat numatyta tobulinti papildomų specialistų ruošimo finansavimą. Tai prisidės prie emigrantų vaikų greitesnio adaptavimosi Lietuvos mokyklose.

Šiame priėmimo dalyvavęs socialinės apsaugos ir darbo ministras Linas Kukuraitis pažymėjo, kad jo vadovaujama įstaiga yra išsikėlus tikslus stiprinti Lietuvos šeimų finansinę padėtį, skiriant daugiau lėšų jose augantiems vaikams. Jis pabrėžė kompleksinių paslaugų, teikiamų savivaldybėse, svarbą šeimoms, vaikų dienos centrų diegimą, kuris leistų mažiesiems būti saugioje aplinkoje, tinkamai socializuotis, t.y., įsiliesti į šalies gyvenimą.

Susitikimo metu Vyriausybės vadovas S. Skvernelis taip pat išskyrė ir kitas užsienio lietuvių bendruomenei svarbias temas – asmenvardžių rašymą, pilietybės klausimą. PLB valdybos pirmininkė D. Henkė teigė tikinti, jog lietuviai, kad ir kur bebūtų, turės galimybę išlaikyti tai, ką įgijo gimdami – Lietuvos pilietybę.

Dar kartą įdėmiai pažiūrėta į pilietybę

Antrąją komisijos darbo dieną sugrįžta prie Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimo. Pranešėjų pozicijos išsiskyrė. Advokatų kontoros „Ellex Valiūnas ir partneriai“ atstovas Ramūnas Petraavičius kalbėjo, kad Pilietybės įstatymo pataisas priimti įmanoma, nors būtų sudėtinga. Buvęs Konstitucinio Teismo (KT) teisėjas, teisės profesorius Vytautas Sinkevičius siūlymą sumažinti reikalavimus referendumui dėl dvigubos pilietybės aštriai kritikavo.

Pagal įstatymą, Konstitucijos pirmojo skirsnio straipsnius, tarp kurių yra ir nuostata dėl pilietybės, galima pakeisti tik, jei referendume už tai balsuoja bent pusė rinkimų teisę turinčių piliečių. „Jei mes pasakome, kad į referendumą turi atvykti pusė, o iš tos pusės pusė balsuoti 'už', o ne taip, kaip yra dabar, 50 proc., tada ketvirtadalis tautos gali iš esmės pakeisti pirmojo skirsnio nuostatas“, – sakė V. Sinkevičius.

Užsienio reikalų ministras L. Linkevičius siūlė svarstyti galimybę sumažinti reikalavimus Referendumo įstatymui. „Pamėginkime panagrinėti Referendumo įstatymą. Apie jo keitimo aspektus Konstitucinis Teismas nėra pasisakęs, galbūt tai irgi galimybė?“, – sakė L. Linkevičius.

V. Sinkevičius pažymėjo, kad siūlymas mažinti

Apie tai kalbama ir rezoliucijoje, kurioje prašoma „Lietuvos Respublikos Vyriausybės atnaujinti Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo programos rengimo darbo grupės, kurioje būtų atstovaujama ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, darbą ir ištaisyti minėtus bei kitus trūkumus (pavyzdžiui, programoje vartojamas terminas 'Lietuvos žmonės', kurį derėtų pakeisti taip, kad būtų aiškiai įvardyti užsienyje gyvenantys lietuviai, taip pat nėra aiškiai įrašytų nuostatų dėl tautiškumo ir užsienio lietuvių nuopelnų Lietuvos nepriklausomybės atkūrimui ir išsaugojimui per pastaruosius šimtą metų), kurių pašalinimas padėtų viso pasaulio lietuviams vieną iškiliausių Lietuvos valstybės švenčių pasitikti daroje ir meilėje“. Be to, prašoma „įtraukti į Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio

Baigiamoji Seimo ir PLB komisijos spaudos konferencija.

Olgos Posaškovos nuotraukos

rinkėjų skaičiaus slenkstį nėra naujas. Jis sutiko, kad KT tokio varianto nėra vertinęs, todėl gal ir pripažinti, kad Seimas gali nustatyti žemesnę referendumo dalyvių kartelę. Tačiau jis priminė, kad anksčiau jau buvo svarstyta iniciatyva mažinti slenkstį nuostatai dėl pilietybės, kad sprendimui reiktų dviejų trečdalių balsavusių piliečių paramos. Bet tą projektą sustabdė Seimo teisės ir teisėtvarkos komitetas, paaiškinęs, kad visi pirmojo Konstitucijos skirsnio straipsniai gali būti keičiami tik ta pačia tvarka ir nė vienos nuostatos negalima išskirti ir keisti mažesniu Lietuvos piliečių balsų skaičiumi.

Ir kitomis komisijos darbo dienomis buvo svarstyti šaliai ir išeivijai aktualūs klausimai.

Išeivija jaučiasi pamiršta ar net ignoruojama

Daug dėmesio buvo skirta artėjančiam Valstybės atkūrimo šimtmečiui. Vyriausybės atstovės Neringos Vaisbrodės, pristatiusios renginių programą, buvo paprašyta daugiau dėmesio skirti išeivijai.

minėjimo renginių programą renginį 'Pasaulio lietuvių vienybės diena – sujunkime Lietuvą' ir numatyti jo finansavimą“.

Beje, diskusijose šiai programai buvo išsakyta daug priekaištų, retoriškai klausiama, ar ji tikrai nebus sužlugdyta, nes laiko likę jau labai mažai, o darbų dar nesimato.

Komisija, išklausiusi Lietuvos kultūros tarybos pirmininkės Dainos Urbanavičienės ir kultūros viceministro Audronio Imbraso pranešimus, prašė Kultūros ministerijos ieškoti būdų, kad užsienio lietuvių bendruomenės galėtų lygiomis teisėmis dalyvauti Lietuvos kultūros tarybos skelbiamuose projektų konkursuose.

Paskutinę dieną Seimo spaudos konferencijų salėje buvo apžvelgta Seimo ir PLB komisijos sesijos veikla, priimtose rezoliucijos, išsakytos pastabos bei aptartos gairės ateities darbams.

Parengė Vitalius Zaikauskas

TELKINIAI

Birutė Kairienė:

„Jei tik yra noras, gali atlikti daugybę darbų“

JAV LB Tarybos sesijoje Washingtone.

Asmeninio archyvo nuotraukos

Mus su **Birute Kairiene** suvedė lietuviška veikla – teko kartu dirbti Vidurio Vakarų apygardos valdyboje, dalyvauti Tarybos sesijose, susitikti įvairiuose lietuviškuose renginiuose. Bendraudama su Birute supratau, kad ji yra iš tų žmonių, kurie jaučia atsakomybę dėl priimtų pareigų, laikosi duoto žodžio, stengiasi rasti bendrą kalbą su įvairaus amžiaus, skirtingų pažiūrų žmonėmis ir daug savo laiko, jėgų atiduoda lietuviškai veiklai. Išaiškėja laisvą valandėlę su Birute, kuri jau ne vienerius metus eina JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Vidurio Vakarų apygardos pirmininkės pareigas, kalbėjoms apie Lietuvių Bendruomenę, jos ateitį, gyvenimą Amerikoje, keliones ir kitus dalykus.

Papasakok apie save. Kaip ir kodėl atvykai į Ameriką? Kokia buvo gyvenimo pradžia šiapus Atlanto?

Niekada nežinau, kur tave nukreips likimas. Aš niekada neplanavau ir nenorėjau gyventi kažkur kitur nei Lietuvoje. Bet taip jau atsitiko, kad atsitiktinai išlošiau „Žalią kortelę“ ir, jaunesnio sūnaus labai prašoma, nusprendžiau atvykti į JAV. 1998 m. mūsų šeima buvo lemtingi, lapkričio mėnesį įsikūrėme Čikagoje. Dėkoju likimui, kad per savo gyvenimą sutikau labai daug gerų žmonių ir tik keletą blogų. Amerikoje pirmus žingsnius padėjo žengti Masionių šeima: apgyvendino pas save, nurodė, kur kreiptis gaunant reikalingus dokumentus. Su jais buvome pažįstami tik dvi dienas, kai susitikom tvarkydami kelionės į JAV vizas Varšuvoje.

Pradžią tikrai buvo nelengva, naują gyvenimą pradėjome su dviem lagaminais atsivežtų daiktų iš Lietuvos. „Žalia kortelė“ jokių privilegijų nesuteikė, išskyrus teisę į darbą. Pradėjome nuo indų plovėjo, padavėjo darbų, po metų gavau darbą banke už labai mažą atlyginimą, bet tai man buvo darbas pagal specialybę, jį iki šiol tebedirbu.

Gyvenimas pradėjo judėti į priekį: abu sūnūs baigė mokslus, Tautvilas įgijo magistro laipsnį iš biznio ir finansų, Mindaugas – statybų vadovo bakalaurą laipsnį. Įkūrė savo nedidelius verslus. Abu sūnūs vedė lietuvaites, turiu anūkelį, kuriam tuoj bus dveji metukai.

Amerikos žemė kaip magnetas pritraukia visus ilgam. Šiuo metu mes čia jaučiamės gerai, nors galvojom, kad atvykom tik trumpam – gal metams, ne ilgiau. O jau praėjo visi aštuoniolika... Atvirai pasakius, nežinau, ar norėčiau visam laikui grįžti į Lietuvą, nors gimtoji šalis visada buvo

ir bus pati brangiausia. Turbūt žmogui per sunku kelis kartus pradėti gyvenimą iš naujo.

Su LR ambasadoriumi JAV Rolandu Kriščiūnu Lietuvos ambasadoje 2016 m. spalį.

Jau kelinti metai esi Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė – kokie darbai gula ant Tavo pečių?

JAV LB apygardos pirmininkės pareigos labai neapibrėžtos. Panašiai kaip garbės konsulų – jei tik yra noras, gali atlikti daugybę darbų, bet gali tik paviršutiniškai vykdyti tas kelias pareigas, nurodytas LB įstatuose. Teko girdėt, kad kai kuriose apygardose net metiniai suvažiavimai nevyksta. Mūsų padėtis kiek kitokia – apygardoje yra dešimt apylinkių, tai pati skaitlingiausia apygarda JAV LB. Apygardos pirmininkės pareigos man atiteko 2011 m., šių pareigų atsisakius tuometinei pirmininkei Irenai Vilimienei. Pirmiausiai aš užsibrėžiau tikslą sukurti gražius, darbingus santykius tarp apylinkių ir apygardos, nes prieš tai buvo nemažai pykčio, nepasitenkinimo vieni kitais. Tikrai buvo nelengva – apylinkėse yra ir joms vadovauja įvairių kartų žmonės. Reikia mokėti laviruoti, neužgauti jų pateikiant naują nurodymą ar idėją. Bet po truputį santykiai šiltėjo, dabar esu patenkinta gražiu bendravimu su apylinkėmis, jų atstovais. Praėjusiais metais apygardos metiniame suvažiavime dalyvavo 8

apylinkių pirmininkai ir jų atstovai. Apygardos valdyboje stengiamės būti draugai, patarėjai, pagalbininkai – ir bandraudami su apylinkėmis, ir tarpusavyje. Kiekvienas apygardos valdybos narys yra išipareigojęs kuruoti bent vieną apylinkę. Per Lietuvos Nepriklausomybės minėjimus stengiamės pabuvoti visose apylinkėse, jei reikia, padedame, patariame. Praėjusiais metais Rytų Čikagos (East Chicago, Indiana) apylinkėje koncertavo apygardos valdybos narys Algimantas Barniškis, o – St. Louis lietuviams Jonas Platakis. Įvairiuose lietuviškuose renginiuose – tiek kultūriniuose, tiek aukų rinkimo ar profesiniuose susitikimuose – stengiamės atstovauti LB: dalyvavome Lietuvos dienoje Navy Pier Čikagoje, aktyviai propagavome tiek praėjusių metų Lietuvos Seimo rinkimus, tiek ir JAV prezidento rinkimus, nors ir nepasiekėme norimų rezultatų, bet tikrai stengėmės.

Kitas labai svarbus uždavinys ir net, sakyčiau, LB SOS signalas – užsiauginti pamainą – tokią pat atsidasusią LB, pareigingą, kokia buvo mūsų tėvynainių, atvykusių po karo, karta. Tai labai sunku padaryti – tarp kartų visada būna mažesnis ar didesnis konfliktas,

skirtingas požiūris į daugelį dalykų, o čia susitinka kartos, išaugusios skirtingose visuomenėse, su skirtingais principais. Vyresnioji karta nesupranta, kaip naujai atvykusieji nežino, kas yra auka, pasidalinimas su savo artimu. Taip yra todėl, kad mes išaugome visuomenėje, kur kiekvienas gavo viską iš valstybės nemokamai, o ne pats davė, kur meilė tėvynei nebuvo ugdoma, kur atsakomybė ir išipareigojimai savo tautai buvo beverčiai. Šioms vertybėms išugdyti reikia laiko, o vyresnioji karta neturi kantrybės, tuoj pradeda kritikuoti, pykti, ir tai atbaido jaunimą nuo bet kokios veiklos organizacijoje.

Kaip, Tavo akimis, keičiasi Lietuvių Bendruomenė, kokią šios organizacijos ateitį matai?

Nuo 2009 metų dalyvauju beveik kiekvienoje JAV LB Tarybos sesijoje, ten labiausiai pastebimi organizacijos pasikeitimai. Po truputį organizacija jaunėja, tobulėja informacinės technologijos, bet kartu pasigendame to buvusio inteligentiško orumo, atsakomybės už priimtas pareigas, pagarbos vienas kitam. Džiugu, kad į organizaciją įsijungia jauni, energingi, gabūs žmonės. Praėjusiais metais man labai patiko Rimvydo Baltaduonio pristatyta informatyvi medžiaga apie rinkimus į Lietuvos Respublikos Seimą „Aš balsuoju“, organizuojant rinkimus į XXI Tarybą labai šauniai pasidarbavo Algirdas Grybas. Jei šie žmonės sujungtų savo protus su vyresniųjų, tokių kaip gerb. Janina Udrienė ar Juozas Polikaitis patirtimi ir atsakomybės jausmu, būtų galima lengviau atsikvėpti ir sakyti, kad mes turime

Vidurio Vakarų apygardos valdyba metiniame suvažiavime 2016 m.: (iš kairės) Vesta Valuckaitė, Birutė Kairienė, Jonas Platakis, Svajonė Kerelytė, Auksuolė Kišonaitė-Marciulevičienė, Onutė Plečkaitytė.

Iš k.: Nijolė Stančiauskienė, Birutė Kairienė, Viktoras Kelmelis, Roma Žiūraitytė-Lange, Aušrelė Sakalaitė, Marija Boharevičienė ir Valentinas Boharevičius.

tvirtą organizacijos ateitį. Ir dar reikėtų šiuos gabius žmones skatinti, rinkti juos į vadovaujančias pareigas, kad jie galėtų garbingai bei sumaniai atstovauti išeivijai ir čia, ir Lietuvoje.

Neseniai Čikagoje įkurta nauja apylinkė, kurią sudaro jauni, energingi žmonės. Gal žinai receptą, kaip į Lietuvį Bendruomenę prisikviesti daugiau naujų, jaunų žmonių?

Jauni, energingi, išsilavinę žmonės, neabejingi lietuviškumui, nori dirbti savaip – leiskim jiems tai daryti, netrukdykim, duokim žalią šviesą. Jei matom, kad jie labai nukrypsta nuo svarbiausių gairių, nesilaiko įstatų, patarkime, padėkime, nepulkime iškart kritikuoti ir pykti. Labai džiaugiuosi šia nauja apylinkė ir linkiu jai kuo geriausios sėkmės, naujų idėjų bei sumanymų, esu pasiruošusi padėti, jei tik reikėtų pagalbos. Naujoji apylinkė jau išitraukė į bendruomenės darbą, dalyvavo vykdant keletą kultūros, labdaros projektų, – tai Virgilijaus No-reikos koncertas, labdaringi renginiai, skirti neigaliams Lietuvos vaikams paremti, aktyviai darbuojamasi tarp lituanistinių mokyklų moksleivių kuriant LB jaunimo sąjungą.

Kai kas laikosi nuomonės, kad apygardos nereikalingos, kad tai – tik formalus Bendruomenės vienetas – ar sutiktum su tokia nuomone?

Ir taip, ir ne. Tobulėjant informacinėms technologijoms, vykstant globalizacijai mažos apylinkės turėtų jungtis į vieną bendrą vienetą, gal ir ne visai apygardos dydžio, bet bent (turint omeny mūsų apygardos mastus) vietoje dabar esančių 10 užtekėtų 2–3 apylinkių: Centro, Šiaurės ir Pietų. Tokiu atveju nereikėtų ir apygardos. Dabar yra sviestas sviestuotas – dešimt skirtingose vietose vykstančių Vasario 16-osios, Kovo 11-osios, Liepos 6-osios minėjimų, kalėdinių švenčių, gegužinių ir t. t., o kur dar lituanistinių mokyklų renginiai! Sunku derinti datas, prisikviesti svečių, prasideda nesutariamai, pykčiai, nes kiekvienas nori pasirodyti šauniau. Jei turėtume vieną didelę iškilmingą šventę, tuomet turbūt daugiau būtų patenkintų. Aukas galima rinkti elektroniniu būdu, svarbiausia, kad tautiečiai įsisąmonintų, jog reikia aukoti ne po dolerį ar dešimt, o daugiau. Aukos renkamas tik vieną kartą per metus, o be pinigų Lietuviai Bendruomenė, kaip ir bet kuri kita organizacija, negali vykdyti savo veiklos.

Ar pritartum teiginiui, kad svetur gyvendami lietuviai labiau puoselėja lietuviškumą, nei gyvendami tėvynėje?

Tikrai taip. Visada žmogus labiau vertina tai, ko neturi, ką praran-

da. Ir ypač mes, lietuviai, būdami maža tauta, turime saugoti savo autentiškumą. Tuo mes ir išsiskiriame, kad sugebame išsaugoti savo tautiškumą. Kuo ilgiau mes tai išsaugosime, tuo ilgiau išliksime ant šios žemės.

Kokia Tavo nuomonė apie dvigubą pilietybę?

Man nesuprantama, kaip to nesupranta, o iš tiesų – nenori suprasti Lietuvos valdžia. Man dalyvaujant 2012 metų Pasaulio lietuvių seime, buvo priimta labai puiki rezoliucija – kad kiekvienas Lietuvos pilietis, kuris arba kurio tėvai ar seneliai yra gimę Lietuvoje prieš 1940 metus, turi prigimtine teisę į Lietuvos pilietybę. Labai paprasta ir aišku – mūsų visų tėvai ar seneliai gimę prieš šią datą.

Jau beveik 20 metų gyveni Amerikoje – kas iš amerikietiško gyvenimo patinka, kas nelabai priimtina?

Patinka, kad čia visi turi lygias teises – ar tu senas, ar jaunas, moteris ar vyras. Patinka klientų aptarnavimo etika – kiekvienas tarnautojas nusišypsos, patars ar pagirs. Patinka, kad amerikiečiai vyrai moka sakyti komplimentus moterims.

Nemėgstu greito maisto restoranų, tiesiog toks maistas nepatinka mano organizmui, taip pat nepatinka, kad labai ilgas darbingumo amžius, labai aukšti medicininių paslaugų įkainiai, nepatinka, kad labai plačiai vartojami narkotikai, netgi mokyklose vaikai nėra saugūs.

Žinau, kad mėgsti keliauti. Kaip ir kur ilsiesi, kokie kraštai labiausiai patinka?

Labai mėgstu keliauti, aplankyti naujus egzotiškus kraštus, susipažinti su žmonėmis, jų kultūra. Kelionės praturtina tiek fiziškai, tiek dvasiškai. Per atostogas visada mėgstu kur nors išvažiuoti: žiemą mėgstamiausia vieta – Florida, jos šilti paplūdimiai ir saulė ar Karibų jūros salos. Vasarą paprastai skrendu į Lietuvą ar bandau ištrukti prie Michigano ežero pailsėti. Gaila, kad atostogos labai trumpos, tik 15 dienų. Gyvendama Amerikoje aplankiau daug miestų, valstijų ir kraštų: Kaliforniją, New Yorkas, Washingtonas, Denveris, Clevelandas, Niagaros kriokliai, skersai išilgai išmaišyta Florida. Esu buvusi Meksikoje, Dominikoje, Puerto Riko, 3 kartus buvau Australijoje, Naujojoje Zelandijoje. Brandinu svajonę aplankyti Azijos kraštus – Tailandą, Japoniją, Kiniją.

Linkiu sėkmės įgyvendinant savo svajones ir toliau darbuojantis lietuviškoje veikloje.

Kalbėjosi **Loreta Timukienė**

„Po angelo sparnu“

šįkart – šokio perlai mamytėms

DAINORA BALIUTAVIČIENĖ

„Po angelo sparnu“ tikslas yra su kiekvienu koncertu pristatyti naujus talentus. Šį kartą supažindiname lietuvišką visuomenę su tikrais šokio perlais, kurie gali būti visai šalia, bet mūsų žiūrovui yra visiškai nežinomi. Jie atsiskleis gegužės 7 d. koncerte, skirtame mūsų brangiausioms mamytėms.

Šiame koncerte – šalia gausaus būrio jaunųjų „DanceDuo“ šokėjų, smuikininkų, altistų ir violončelininkų – dalyvių laukia ir pažintis su „Plainfield Dance Academy“ (Plainfieldo šokio akademija). Čia yra ruošiami baleto, džiaz, šiuolaikinio ir lyrinio šokio meistrai visais šešiais lygiais, pradedant paruošiamuoju mažiesiems ir baigiant klasėmis suaugusiems.

Akademijos savininkas ir įkūrėjas yra Altin Nashka, tarptautiniu mastu žinomas choreografas, šokėjas, pedagogas, turintis trijų dešimtmečių darbo patirtį tiek Europoje, tiek Jungtinėje Amerikos Valstijose.

1999 m. į Jungtines Valstijas iš Albanijos atvykęs šokėjas Altin koncertavo su „Thodos Dance Chicago“ ir „Mordine & Company“ šokių grupėmis. Vėliau kaip choreografas jis dirbo su Danijos nacionalinio baleto „New Voices“ programa, Joffrey trupės programomis „Dance Chicago 2000–2003“, „Stars of Dance Chicago 2006–2016“, buvo „Chicago Dance Theatre“ meninis direktorius bei „SPACE“ šokio ir muzikos konservatorijos steigėjas, bendrasavininkas.

Turbūt ne vienas iš mūsų yra matęs Maskvos baleto teatro „Spragtuką“, atvežtą į Čikagą. Nuo 2007 metų visi ten vaikų partijas atlikę šokėjai buvo paruošti Altin. Kelerius metus jis dova-

nojo amerikiečiams Istanbulo (Turkija) šokio koncertus, ketvertą metų vadovavo internacionalinei Pietų Korėjos Chung-Ang universiteto studentų pasikeitimo programai bei Tarp-tautinei šokio ambasada (International Dance Embassy).

Už neeilinius kultūrinius nuopelnus internacionalinėje veikloje Altin Nashka buvo apdovanotas aukščiausio laipsnio ordinu gimtojoje Albanijoje bei 2007 metais geriausio choreografo vardą pelnė „Dance Chicago“ festivalyje.

Šiam koncertui Plainfieldo šokio akademijos vadovas sukūrė choreografiją pagal brazilų kompozitoriaus Heitor Villa-Lobos Bachianas Brasileiras Nr. 5 („Aria“) muziką. Solo partiją atliks solistė Genovaitė Bigenytė.

Oginskio polonezą, Šostakovičiaus ir Čaikovskio valsus šoks „DanceDuo“ šokių grupės šokėjai. Grupė sėkmingai skaičiuoja jau vienuoliktuosius savo kūrybos ir veiklos metus. „DanceDuo“ šoka net šimtas šokėjų – nuo pačių mažiausių (trejų metų) – iki pačių energingiausių bei ilgaamžiškiausių suaugusiųjų. Šokėjams metai ne riba, nes juos valdo šokis ir muzika. Dauguma šoka savo malonumui, dalis siekia svarių rezultatų įvairiuose sportinių šokių konkursuose, kai kurie šokėjai jau gali pasigirti prizinėmis vietomis, pvz., 3 vieta „Pree Teen I Bronze International Latin in USA Dance Nationals“ 2016 m.

„Poloneza“ ir „Gėlių valsą“ šoks net septyniolika porų: penkios – 8–9 metų šokėjų poros, šešios – 10–12 metų šokėjų poros ir šešios poros suaugusių šokėjų. Visos jos atsakingai ruošiasi ateinančiam koncertui. Juk visos turi šokti lyg viena pora!

Motinos dienos skirtas koncertas vyks gegužės 7 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, 6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL.

„Plainfield Dance Academy“ ir „Dance Duo“ archyvo nuotraukos

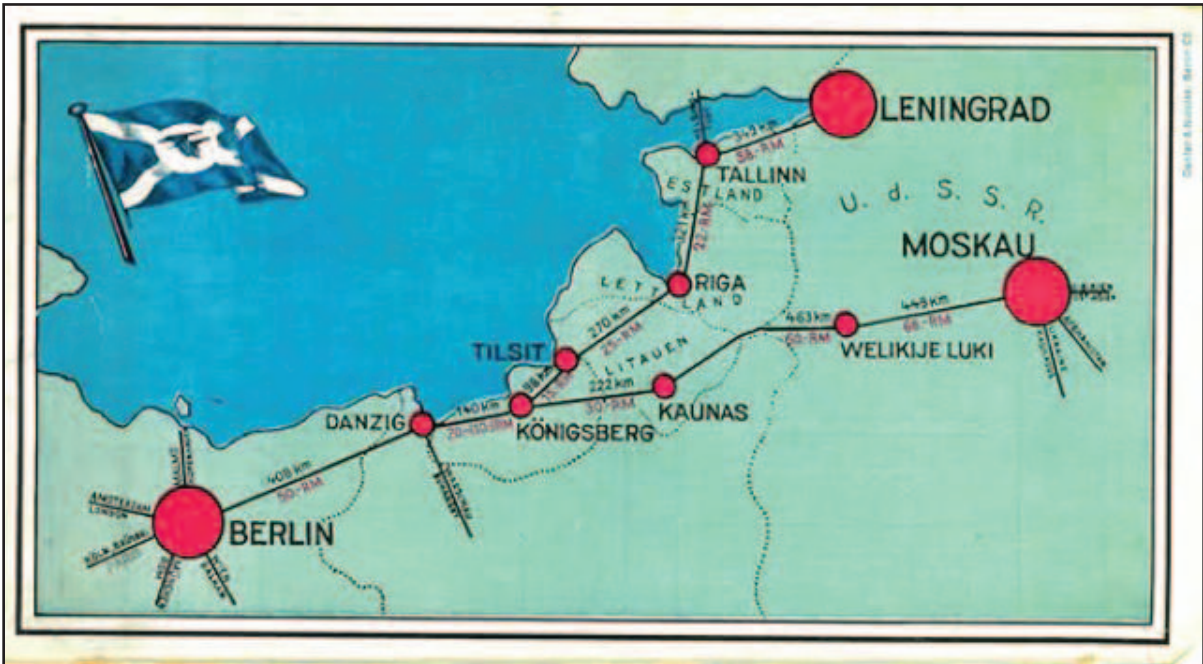
Atkirpkit ir man gabalėlį dangaus...

Derulufto avialinijos ištakos tarpukario Europoje (I)

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Pirmoji organizuota JAV lietuvių ekskursija į Lietuvą įvyko beveik prieš šešis dešimtmečius – 1959-aisiais. Grupę sudarė senieji kairiųjų pažiūrų Amerikos lietuviai emigrantai „pažangiečiai“ – *Vilnies* dienraščio Čikagoje redaktoriai, leidėjai, bendradarbiai. Tą jaudinančią viešnagę vaizdžiai aprašė dr. Algirdas Margeris savo knygoje *150 dienų Tarybų Lietuvoje* (Čikaga, 1961, Amerikos lietuvių literatūros draugijos 70-tasis leidinys). Tuometiniai „naujieji“ emigrantai – dipukai – organizuotai pradėjo lankytis Tėvynėje gerokai vėliau, po dešimtmečio. Dar vėliau išeiviai lietuviukai buvo siunčiami į pionierių stovyklas, o vyresnieji pasinaudodavo proga patobulinti savo tėvų gimtąją kalbą Vinco Kapsuko universitete užsienio lietuviams skirtuose lietuvių kalbos kursuose. Krepšininkai, santariečiai ir kitos išeivijos organizacijos rengdavo ekskursijas į okupuotą šalį. Lietuvių apgyventuose didmiesčiuose netrūko ir kelionių įstaigų, siūlančių įvairius kelialapius į Tėvynę nostalgikiems išeiviams. Bene pirmoji – ir turbūt didžiausia – buvo senosios bangos atstovo Walter Rask-Raščiausko įsteigta *American Travel Service Bureau* Čikagoje. Tuometinius keleivius vienijo viena: nepriklausomai nuo jų pažiūrų, apsilankymo tikslų ar buvimo Amerikoje ilgumo, beveik visi – net 99 proc. – skrisdavo į Vilnių per Maskvą su *Aeroflotu*. Ir, ko gero, tik retas žinojo, kad šios avialinijos ištakos yra gerokai gilesnės, o jos istorija – senesnė, nei oficiali įsteigimo data 1932 m. kovo 25 d.

Galbūt ir nebūčiau ryžęsis nagrinėti šios temos, jei ne atsitiktinai (o gal lemtingai?) į rankas pakliuvusi labai įdomi, gausiai iliustruota lakūno, aviacijos istoriko Rainer Göpfert 136 psl. knyga *Deruluft: Die Deutsch – Russische Luftverkehrs AG.* (Bergkir-

Derulufto maršrutų planas 1930 m.

chen, 2015, *PVVMEDIEN GmbH*). Knygoje vaizdžiai atsispindi ir mūsų lietuviškosios aviacijos pradžia. Tai ne tik pirmųjų iš Kauno ar į Kauną šios bendrovės lėktuvais skridusių keleivių istorija. Joje paliestas ir beveik kiekvieno eilinio, namuose sėdinčio piliečio gyvenimas – juk avialinija teikė pašto paslaugas! Su *Deruluftu* keliaavę laišakai pasiekdavo adresatus greičiau nei traukiniais – aišku, jeigu jie laiku patekdavo į pašto tarnautojo rankas!

Dar viena gera priežastis šiandien prisiminti šią vieną pirmųjų Europos avialinijų yra savotiškas jos jubiliejus – ši pavasarį sukako 80 metų, kai *Deruluftas* savo darbą baigė – oro ryšys tarp Vokietijos ir Tarybų Sąjungos nutrūko 1937 m. kovo 31 dieną.

Tokie lagamino lipdukai buvo populiarūs trečiajame dešimtmetyje.

Vizitinė kortelė

Gimiau 1943 metais. Būdamas 14-kos, pirmąsyk atsisėdau už sklandytuvo vairo. Oro erdvę pamilau iškart! Po dvejų metų jau valdžiau motorinį lėktuvėlį. 1960-aisiais įstojau į kariuomenę. Trejetą metų praleidau skraidymo mokykloje, paskui per dvidešimt metų kopiau karjeros laipteliais – nuo pilotų instruktoriaus iki „wing commander deputy“. Savo darbą turėjau nutraukti 1983 metais, kai buvau paskirtas į Karo akademiją. Ten tapau karo aviacijos skyriaus vadu, man buvo suteiktas pulkininko laipsnis. 1990 m. gruodžio 13 d. išėjau į pensiją. Iki 2006 metų dirbau privačiame aviacijos muziejuje Laatzen mieste. Šiuo metu rašau straipsnius į aviacijos žurnalą *Flieger Revue* ir Hannoverio oro uosto svečius skraidinu su Airbus „flight simulator“.

Rainer Göpfert

Pilotas Rainer Göpfert prie L-39 Albatros 1983 m.

Padangėse užmegzta draugystė

Deruluft (rusiškai *Дерулюфт*) – vokiškojo pavadinimo *Deutsch-Russische Luftverkehrs A.G.* trumpinys. Tai tarpukaryje veikusi oro linijų bendrovė, įsteigta 1921 m. lapkričio 11 d., bendra Tarybų Sąjungos ir Vokietijos įmonė. 50 proc. jos akcijų priklausė TSRS Užsienio prekybos komisariatui (*Narkomvneštorg*), kita akcijų dalis – holdingui *Aerounion AG* (Vokietija), kurio akcininkai buvo HAPAG (Hamburgo-Amerikos linija) ir *Luftschiffbau Zeppelin*. Porą dešimtmečių tai buvo vienintelis oro tiltas tarp Tarybų Sąjungos ir vakarinės Europos dalies. Pirmieji direktoriai: S. Fette (Vokietija) ir E. Graitas (Tarybų Sąjunga), o Karaliaučiaus Devau buvo bazinis bendrovės oro uostas. Maršrutus aptarnavo vokiečių ir sovietų lakūnai, dauguma pastarųjų buvo kilę iš Kuršo, Liflandijos ir Estijos gubernijų ir mokėjo vokiškai. Linijose skraidė ir G. Roteris (Vokietija), buvęs Lietuvos Karo aviacijos instruktorius.

Pagrindiniai lėktuvų tipai buvo olandų gamybos penkiavietis *Fokker F III*, *Fokker F II Grulich*; vokiečių *Rohrbach Roland*, *Dornier Merkur*; vėliau buvo eksploatuojami Junkers F 13, galingieji Junkers Ju 52/3m bei sovietų Tupolev ANT-9.

Dangaus keliai

Trasos buvo dvi. Maršrutas „Rytų ekspresas 3a“ skraidino iš Berlyno į Maskvą. Vokiečių lakūnai kildavo Berlyno Tempelhofo, o rusų – Maskvos Chodinkos oro uostuose. Tarpiniai nusileidimai būdavo Dancigo Langfuhr, Karaliaučiaus Devau, Kauno Žagariškių arba Linksmadvario ir Smolensko (nuo 1935 m. – Velikije Luki) oro uostuose. 1682 km skrydžio trasa (per Velikije Luki) nebuvo pati geriausia, bet Lenkija nedavė leidimo skristi per jos teritoriją. Lėktuvui pakilus Berlyne 7 val. ryto, 7:50 val. vakaro jis nusileisdavo Maskvoje (remiantis 1934 m. tvarkaraščiais).

Kitas maršrutas – „Rytų ekspresas 3b“ – jungė Karaliaučių su Leningradu. Juo lėktuvai pradėjo skraidyti 1928 birželio 6 d., trasos ilgis buvo

Derulufto lėktuvai Fokker FIII RR6 ir RR10 prie Kauno oro uosto angaro.1926 m. nuotr.

Meškutė Tatjana pasiruošiusi skristi iš Maskvos į Berlyną su nutūpimu Karaliaučiuje 1926 m. spalį. Ją *Derulufto* lėktuvu Fokker FIII RR 2 lydėjo Günther van Hooven.

1038 km. Vokiečių lakūnai pakildavo Karaliaučiaus Devau, o rusų – Leningrado Korpusny oro uoste. Tarpiniai nusileidimai būdavo Tilžės Splitter, Rygos Spilvės, Talino Viršutinio ežero oro uostuose, o Karaliaučiuje norintys galėdavo persėsti į „Rytų ekspresą 3a“. Pagal tų pačių 1934 m. tvarkaraščius, keleiviui išskridus iš Berlyno 7 val. ryto, 7 val. vakaro jis būdavo Leningrade.

Nuo 1935 m. buvo skraidoma nauju maršrutu: Karaliaučius – Tilžė – Kaunas – Ryga – Talinas – Leningradas. Iš Berlyno galima buvo toliau skristi į daugelį Europos miestų; Dancige galima buvo persėsti į Varšuvą (Lenkija), Taline (Estija) – į Helsinkį (Suomija) ir Stokholmą (Švedija), Maskvoje – į kitus Sovietų Sąjungos miestus ir Afganistaną. Iš pradžių buvo skrendama tik gegužės – rugpjūčio mėnesiais, dukart per savaitę, o vėliau sezonas pailgėjo iki devynių mėnesių. Nuo 1933 m. jau skrendama kasdien. Žiemą lėktuvo važiuoklės vietose buvo tvirtinamos slidės.

Tatjana padėties neišgelbėjo

Derulufto skrydžiai buvo pagerėjusių Vokietijos ir Sovietų Sąjungos santykių išdava. Po Rapalo taikos sutarties (*Il trattato di Rapallo*), 1922 m. balandžio 16 d., buvo pasirašyta tarpvalstybinė sutartis apie oro susisiekimą tarp dviejų šalių sostinių, o jau 1922 m. gegužės 1 d. buvo atliekami parodomieji *Derulufto* skrydžiai virš Maskvos. Nuo gegužės 3 dienos pradedo maršrutiniai „Rytų ekspreso 3a“ Maskva – Berlynas skrydžiai, gabenamas oro paštas ir skraidinami aukšti valstybių pareigūnai. Nuo rugpjūčio 27 d. galėjo skristi ir kiti keleiviai. Per pirmus metus atlikti 109 reisai ir pervežti 300 keleivių.

1923 metai atnešė pokyčius vokiečių pusėje – akcijų savininke tapo *Deutscher Aero Lloyd*, kuri 1926 m. jas perleido naujai susikūrusiai *Deutsche Luft Hansa*. 1926 m. *Deruluftas* tris mėnesius bendradarbiavo su Ukrainos bendrove *Ukrvozduchputj* – skrido maršrutu Maskva – Charkovas. 1924 m.

spalio 8 d. įvyko pirmoji *Derulufto* katastrofa – avarijoje žuvo pilotas Otto Streger. 1927 m. liepos 15 d. atidarytas pašto reisas Karaliaučius – Ryga – Maskva, tais pačiais metais juo pervežta daugiausia oro siuntų Europoje.

Maskva, norėdama parodyti draugiškumą, Berlyno zoologijos sodui 1924 m. dovanojo meškiuką, vardu Tatjana, kuri į Vokietijos sostinę nuskraidino *Deruluftas*, bet tai neatskleidė tikrojo požūrio į bendrovę – jos sovietiniai aviatoriai savo tėvynėje buvo sekami, daugelis jų buvo represuoti. Vokietijai pasirašius Antikominternio pakta, santykiai su Maskva visiškai pašljo ir 1937 m. kovo 31 dieną *Deruluftas* savo darbą baigė – oro ryšio tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos nebeliko. Pakeista „Rytų ekspreso 3b“ maršrutą Berlynas – Dancigas – Kaunas – Ryga – Talinas – Helsinkis perėmė *Deutsche Luft Hansa*, o sovietai organizavo naujas oro linijas į Europos miestus: Maskva – Velikije Luki – Ryga – Stokholmas (1937–1941) ir Maskva – Kijevas – Cluj (Rumunija) – Praha (1935–1938). Tokia padėtis tęsėsi iki pat Molotovo–Ribbentropo pakto pasirašymo.

Jungtis su pasauliu

Nuo 1922 m. pavasario *Deruluftas* skrisdavo du sykį per savaitę (ten ir atgal) maršrutu Karaliaučius – Kaunas – Smolenskas – Maskva, kuriuose buvo gabenami diplomatiniai kurjeriai, kroviniai bei paštas. Tai buvo viena iš nedaugelio Europos avialinijų, kurios prisilaikydavo nustatyto, nuolatinio skrydžių tvarkaraščio.

Tiesa, avialinija turėjo bėdų, už-

tikrinant saugų nusileidimą. Kaunas ir Smolenskas neturėjo patikimų ryšių su kitais oro uostais. 1924 m. birželį dėl lietingų orų nebuvo galimybių lėktuvams normaliai nusileisti, mat takai buvo pernelyg minkšti. Trasų būklė Kaune buvo tokia baisi, kad lėktuvo nutūpimas be važiuoklės lūžimo tapo išimtimi. Todėl pilotai pripildydavo lėktuvo bakus kuro tiek, kad galėtų iš Smolensko nuskristi tiesiai į Karaliaučį, nenuitūpdami Kaune. Ta 820 km atkarpa buvo pati ilgiausia, ir, ko gero, neįkandamas šuolis kitoms tuometinėms avialinijoms. Norint pasiimti papildomą šimtą kilogramų kuro reikėjo pašalinti iš lėktuvo nereikalingą svorį (vok. „Nutzlast“, angl. „payload“). Tik 1930-ųjų pradžioje nusileidimo tako būklė Kaune pagerėjo.

Kaip ir kituose tarpiniuose oro uostuose, taip ir Kaune bendrovė turėjo savo įgaliotinį, kuris rūpinosi keleiviais, kuru lėktuvams ir svarbiausia – aerodromo tako danga (ant ištisus grunto orlaiviams tūpti nebuvo leidžiama). Bilietai tuomet buvo brangūs: 1925 m. skrydis iš Kauno į Karaliaučį kainavo 150 litų, juos įsigyti buvo galima *HAPAG* atstovybėje Kaune (Laisvės alėja 46). Su savimi buvo leidžiama nemokamai pasiimti 10 kg (vėliau – 15 kg) bagažo.

Ilgą laiką *Deruluftas* buvo viintelė oro linijų bendrovė, jungusi Lietuvos Respubliką su pasauliu.

Bus daugiau

Ilustracijos iš aviacijos istoriko Rainer Göpfert knygos *Deruluft. Die Deutsch - Russische Luftverkehrs AG*.

Vienu laiku komerciniuose *Derulufto* plakatuose matėsi ir Lietuvos trispalvė!

„Kazys Bradūnas. Archyvai“

Archyvinis leidinys

Sudarytoja ir teksto autorė – Virginija Babonaitė-Paplauskienė

Kaunas, Maironio lietuvių literatūros muziejus, 2016 m., 279 psl.

Šioje gausiai iliustruotoje knygoje Virginija Babonaitė-Paplauskienė, Maironio muziejaus Išeivijos literatūros skyriaus vedėja, sutelkė medžiagą, parinktą iš muziejuje saugomo Kazio Bradūno archyvinio rinkinio. Knygoje taip pat skelbiama nauja medžiaga, kurią pateikė Bradūno dukros Elena ir Lionė. Knyga vaizdžiai atskleidžia Kazio Bradūno gyvenimą ir kūrybą. Knygos skyreliai: Lietuva (1917–1944); Vokietija (1944–1949); Amerika (1949–1992); Lietuva (1992–2009); Kūryba. Kiekvieno skyrelio pradžioje – išsami Virginijos Paplauskienės parašyta įžanga. Knyga iliustruota poeto, jo šeimos, jo bendraamžių nuotraukomis. Knygoje atspausdinti poeto sukurtų eilėraščių rankraščių pavyzdžiai, jo laišakai, poezijos rinkinių viršelių atvaizdai. Knyga yra kartu ir Kazio Bradūno kartos, išeivių rašytojų, kultūrininkų veiklos istorija.

Knygą „Kazys Bradūnas. Archyvai“ galite įsigyti

„Draugo“ knygynėlyje.

Kaina – 20 dol.

(Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.)

Teiraukitės tel. 773-585-9500

www.draugofondas.org

Lietuva į Washingtoną – su Ukraina už rankos

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Lietuvos Respublikos Seimo narių grupė – Andrius Kubilius, Gediminas Kirkilas, Žygimantas Pavilionis ir Mindaugas Puidokas lankėsi Washingtone, kur turėjo svarbių susitikimų Atlantic Council, Baltuosiuose rūmuose ir Kongrese. Lietuvių delegacija vyko kartu su Ukrainos atstovais ir dirbo kaip viena komanda – už Ukrainą. Lietuvos Seimo nariai Washingtone pristatė vadinamąjį „Maršalo planą“, kuriame numatytos pagalbos priemonės Ukrainai.

Grįždami į Lietuvą, Lietuvos seimūnai aplankė Čikagą, susitiko su čia gyvenančiais lietuviais, lankėsi Ukrainos meno muziejuje, ten susitiko su ukrainiečių atstovais. A. Kubilius „Draugui“ sakė, kad dviejų dienų vizitas Washingtone buvo sėkmingas ir ypatingas. Lietuva padėjo rasti kelius Ukrainai pas JAV valdžios atstovus.

„Ukrainos saugumas yra labai svarbus ne tik pačiai Ukrainai, bet ir Baltijos regionui bei visai Europai. Pokalbiai tiek Baltuosiuose rūmuose, tiek JAV valstybės departamente, tiek Kongrese, buvo labai informatyvūs. Iš Amerikos administracijos išgirdome labai aiškių nuostatų. Rusija turi pasitraukti iš Ukrainos, ir tai yra pagrindinė sąlyga JAV santykių su Rusija pagerėjimui. Mes kalbėjome su bendraminčiais“, – sakė A. Kubilius.

Delegacija susitiko su garsiąja Rusijos Prezidento Vladimiro Putino eksperte, JAV Prezidento Donald Trump patarėja Rusijos ir Europos klausimais Fiona Hill. Buvo susitikimų ir su kitais įtakingais politikais. Deja, dalis suplanuotų pokabių su senatoriais neįvyko, nes Prezidentas D. Trump pirmą kartą per 100 metų pasikvietė visą Senatą pokalbiui. Jame buvo svarstyti klausimai, susiję su Šiaurės Korėjos keliama grėsme.

Būdami Washingtone, A. Kubilius ir G. Kirkilas davė interviu „Voice of America“ rusų redakcijai. Ž. Pavilionis „Draugui“ sakė, kad šio vizito metu buvo kalbama apie galimybę 2018 metais, kai Lietuva minės 100-ąsias valstybės atkūrimo metines,

Pokalbis Atlantic Council (iš k.): Gediminas Kirkilas, Atlantic Council atstovas Anders Aslund, Andrius Kubilius ir Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas.

Lietuvoje sulaukti JAV prezidento D. Trumpo vizito.

„Toks vizitas būtų labai tiek Baltijos šalims, tiek Ukrainai. Tai būtų ženklas Rusijai, kaip yra nusiteikusi naujoji Amerikos administracija. O jos nusiteikimas Lietuvos ir Baltijos šalių atžvilgiu yra puikus. Tokio nebuvo jau seniai. Šio vizito metu mes kalbėjome, ir mūsų klausėsi, mus girdėjo“, – džiaugėsi Ž. Pavilionis. Visą pokalbį su Seimo nariais „Draugo“ skaitytojams pateiksime artimiausiuose numeriuose.

„Voice of America“ studijoje (sėdi iš k.) LR Seimo nariai G. Kirkilas ir A. Kubilius.

Iš k.: Ž. Pavilionis, G. Kirkilas, E. Mackevich, A. Kubilius, S. Balzekas, M. Puidokas ir M. Gudynas.

Agnė Vertelkaitės nuotr.

Čikagoje – Lietuvos diplomatų desantas

Atkelta iš 1 psl.

Balandžio 27-osios vakare grupė Lietuvos diplomatų, dirbančių Šiaurės, Pietų Amerikos, Kanados ir Pietų Afrikos Respublikos Lietuvos ambasadose bei konsulatuose lankėsi Balzeko lietuvių kultūros muziejaus prezidento Stanley Balzeko namuose J. Hancock centre Čikagoje.

Svečius atlydėjo LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas. Vyno taurė, užkandžiai ir įdomūs pokalbiai bei vakarinės Čikagos grožis, atsiveriantis per 87-ojo aukšto langus – taip praėjo vakaras su muziejaus įkūrėju ir prezidentu bei garbės konsulu S. Balzeku, muziejaus direktore Rita Janz ir buvusia muziejaus tarybos atstove Eileen Mackevic. Vakaro metu muziejaus direktorė Rita Janz kartu su Los Angeles konsulato antruoju sekretoriumi Gediminu Sereika aptarė galimybę muziejaus parodą „No Home To Go To“ parodyti Los Angeles gyventojams. Ši paroda jau eksponuojama keliolikoje Lietuvos ir Amerikos šalių.

Naudingas pokalbis: Marijus Gudynas, Rita Janz ir Gediminas Sereika.

Virginijos Petrauskienės nuotr.

LR URM ir „Draugo“ info

Paminėtos 150-osios prelato K. Olšausko metinės

Balandžio 23 dieną Kauno Šv. Kryžiaus (karmelitų) bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios už prelatą Konstantiną Olšauską (1867–1933) minint jo 150-ąsias gimimo metines.

Prelatas Konstantinas Olšauskas

Po šv. Mišių parapijos salėje Lietuvos Sąjūdžio Kauno tarybos pirmininkas dr. Raimundas Kaminskas trumpai pristatė prelato biografiją ir visuomeninę veiklą. Lietuvos Sąjūdžio Kauno tarybos Švietimo komiteto pirmininkas Zigmas Tamauskas dalijosi savo mintimis apie K. Olšausko gyvenimo vingius. Popietę,

skirtą knygnešio, diplomato, politinio ir visuomeninio veikėjo prelato K. Olšausko 150-ųjų gimimo metinių paminėjimui, organizavo Lietuvos sąjūdžio Kauno taryba.

Būsimasis prelatas Konstantinas Olšauskas gimė 1867 m. balandžio 23 d. Burbaičiuose, Plungės valsčiuje. 1884–1888 m. studijavo Kauno Žemaičių kunigų seminarijoje. Nuo 1904 m. iki 1914 m. buvo Kauno Šv. Kryžiaus (Karmelitų) bažnyčios kuratas.

1906 m. K. Olšauskas įkūrė Šv. Juozapo darbininkų draugiją. Jis taip pat buvo vienas iš „Saulės“ draugijos (1906–1940 m.) steigėjų, 1906 m. birželio 25 d. dalyvavo jos steigiamajame susirinkime ir buvo išrinktas pirmuoju jos pirmininku. K. Olšauskas buvo ir vienas iš Šv. Kazimiero draugijos (1906–1940 m.) steigėjų.

1917 m. rugsėjo mėnesį jis – Vilniaus konferencijos delegatas, taip pat vienas iš pagrindinių derybininkų su Vokietija dėl Lietuvos Nepriklausomybės.

Paskelbus Lietuvos Nepriklausomybę, K. Olšauskas buvo pirmasis Lietuvos derybininkas, kurį šalies valdžia 1918 m. gruodžio 15 d. pasiuntė į Spa (Belgija) pas Antantės karinius vadovus prašyti pagalbos Lietuvos Vyriausybei. Nuo 1928 m. K. Olšauskui teko pasitraukti iš aktyvios visuomeninės veiklos, nes jis buvo apkaltintas jį persekiojusios ir šantažavusios Sta-

Mišių, skirtų prelato K. Olšausko atminimui, dalyviai.

sės Ustijanauskienės nužudymu, nors ir nesurinkus neginčijamų kaltės įrodymų. 1931 m. K. Olšauskas buvo amnestuotas, pripažinus jį politinių irigų auka.

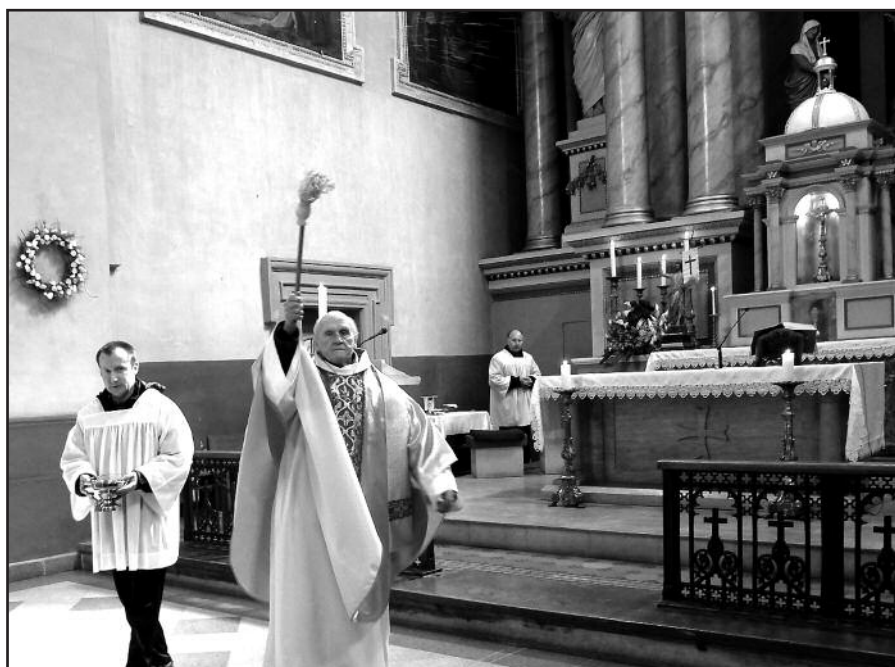
Konstantinas Olšauskas mirė 1933

m. birželio 18 d. Laukžemės kaime (Kretingos r.) – buvo nušautas grįžtantis namo iš Palangos.

Lietuvos sąjūdžio Kauno tarybos informacinio biuro info ir nuotr.

Minėjimo organizatoriai – Lietuvos sąjūdžio Kauno tarybos nariai.

Prelato K. Olšausko 150-ųjų metinių minėjimas pradėtas šv. Mišiomis Kauno Šv. Kryžiaus bažnyčioje.

Gediminas Damašius, gyvenantis **Libertyville, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

Elena Blavesčiūnas, gyvenanti **Rochester, NY**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų dėka lietuviškas žodis skambės tarp mūsų.

Jurgis Stuopis, gyvenantis **Sharon, MA**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už suteiktą finansinę paramą.

Atsidėkodami už kalėdinius atvirukus ir kalendorių „Draugo“ leidybai paaukojo: **100 dol.** Regina Banionis, Los Angeles, CA. **50 dol.** Šalčius, St. Petersburg, FL. **85 dol.** Saulius Vaičekonis, Crownsville MD. **50 dol.** Nijolė Kairytė, Orland Park, IL; Sigita Tomkus, West Hills, CA; Leonas Bildušas, Tyler, TX.

Esame labai dėkingi už Jūsų nuoširdžią paramą.

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL

Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ

SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive

Palos Heights, IL 60463

Tel. 708-361-5550

Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

IŠNUOMOJA

Hickory Hills, IL, nuo gegužės

15 d. išnuomojamas 2 mieg. 1 vonios butas.

Tel. 708-839-5869

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

Akių ligos – chirurgija

150 E. Huron, Suite 1000

Chicago, IL 60611

Valandos susitarus

Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

SIŪLO DARBĄ

„Gintaro“ vasarvietė Union Pier, MI, vasaros sezonui ieško vyro ūkio darbams. Apgyvendiname. Darbą pradėti kuo greičiau.

Tel. 269-469-3298

Skaitkite „Draugą“ greičiau!
www.draugas.org

Padovanokite savo vaikams, anūkams ir draugams

DRAUGAS NEWS ir LITHUANIAN HERITAGE

prenumeratą.

Du leidiniai – viena prenumerata!

Kaina JAV – tik 45 dol.

Tai puiki dovana norintiems anglų kalba skaityti apie lietuvių reikalus: politiką, kultūrą, istoriją, meną, sportą, kulinariją ir kt.

www.draugas.org/news • www.draugas.org/lh • www.facebook.com/DraugasNews

V. Adamkaus bibliotekai-muziejui – vieneri

Kaunas („Kauno diena“) – Kadenciją baigusio prezidento Valdo Adamkaus biblioteka-muziejus mini vienerių metų sukaktį. Per šį laiką surengta apie pusšimtį įvairių renginių, atnaujintos ekspozicijos. Per vienerius metus V. Adamkaus biblioteka-muziejus tapo stipriu traukos centru. Čia surengta beveik 50 renginių.

Dauguma čia vykstančių rengi-

Pagerbti broliai Pilsudskiai

Vilnius („Lietuvos rytas“) – Keturi lietuviai pastatė paminklą broliams Pilsudskiams jų gimtinėje Zalave netoli Pabradės, Švenčionių rajone. Paminklą Pilsudskiams lietuviai už savo lėšas pastatė privačioje žemėje ir nesusidūrė su jokiais kliūtimis. Šitaip jie nutarė pažymėti Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį. „Jeigu to nedaro valstybė, kas nors juk turi žengti pirmąjį žingsnį. Juk tai mūsų bendra istorija“, – paaiškino skulptorius Kęstutis Musteikis. Paminklo kūrėjai iš pilko granito iškalė trijų metrų aukščio stelą, papuošė ją bronziniais brolių atvaizdais ir išraižė: „Bronislavas Petras Pilsudskis ir Juozapas Klemensas Pilsudskis“. Po pavardėmis – gimimo da-

Smiltynės paplūdimiui suteikta Mėlynoji vėliava

Klaipėda (Alkas.lt) – Šią vasarą Smiltynės paplūdimyje plevėsuos Mėlynoji vėliava. Lietuvos žaliųjų judėjimas pranešė, kad Mėlynosios vėliavos programos Tarptautinė taryba, įvertinusi apdovanojimą gauti pretendavusius paplūdimius ir prieplaukas, nusprendė Klaipėdos miesto savivaldybės 1-osios Smiltynės paplūdimį 2017 m. vasaros sezonui apdovanoti Mėlynąja vėliava. Mėlynosios vėliavos programa yra skirta turizmo paslaugas plėtojan-

Lietuvis JAV apšvarino „Google“ ir „Facebook“ sąskaitas

Vilnius (BNS) – Vilniaus apygardos teismas atmetė dar vieną Evaldo Rimašausko, kuris įtariamas iš dviejų JAV tarptautinių kompanijų sukčiaujant išviliojęs 100 mln. dolerių (beveik 91,5 mln. eurų), skundą dėl kardomojo suėmimo pratęsimo. Kaip pranešė britų nacionalinis transliuotojas BBC, dėl kompiuteriniu sukčiavimu kaltinamo lietuvio veiksmų 100 mln. dolerių žalą pripažino patyrusios ir JAV interneto milžinės „Google“ ir „Facebook“. 48 metų įtariamasis buvo sulauktytas kovo 16 dieną, Vilniaus miesto apylinkės teismas ledo jį suimti vienam mėnesiui. JAV teisėsauga pateikė kaltinimus lietuviui dėl sukčiavimo, pinigų plovimo ir tapatybės vagystės. „Kitoje pasaulio pusėje E. Rimašauskas taikėsi į tarptautines internete veikiančias kompanijas ir apgavo jų agentus bei darbuotojus, kad šie pervestų 100 mln. dolerių už užjūrio banko sąskaitas, kurias jis kontroliavo“, – informuoja JAV Teisingumo departamentas. JAV teisėsaugos duomenimis, E. Rimašauskas sukčiavimo schemą organizavo nuo 2013 iki 2015 metų.

nių skirti žmogaus teisėms, lietuvių išeivijos kultūrai, Centrinės ir Rytų Europos regionų politikai. Nuolat pildomos bibliotekos ekspozicijos, kuriose – prezidento V. Adamkaus praėjusių kadencijų nuotraukos, archyviniai dokumentai, iševijoje sukaupiti dailės kūriniai ir knygos. Per metus biblioteką-muziejų aplankė keli tūkstančiai lankytojų.

tos ir nuopelnai. Prie svarbiausių Juzefo Pilsudskio gyvenimo datų, be kita ko, užrašė: „1922 metais nuo Lietuvos atplėšė Vilnių ir jo kraštą, 1926–1935 m. Lenkijos patvaldys ir karo ministras“. Dar pacitavo „patvaldžio“ žodžius: „Lietuvis esu ir lietuvišką tvarką jums įvesiu“, taip pat nurodė, jog taip jis sušuko 1926 metais išvaikydamas neveiklų Lenkijos Seimą. Tarpukario Lenkijos vadovas Juzefas Pilsudskis šioje šalyje aukštinaamas dėl indėlio atkuriant nepriklausomą Lenkiją po Pirmojo pasaulinio karo, bet Lietuvoje jo atminimas yra kontroversiškas dėl Vilniaus krašto užgrobimo jėga. Vilniuje, Rasų kapinėse, palaidota J. Pilsudskio širdis.

čioms savivaldybėms. Tai – ne tik paplūdimio kokybės ženklas ir puiki reklama, siekiant pritraukti užsienio turistus, tai kartu ir pranešimas visiems lankytojams, kad jie paplūdimyje yra saugūs. Kad paplūdimys būtų apdovanotas mėlynąja vėliava, jis turi atitikti tam tikrus reikalavimus: aplinkosauginio švietimo ir informavimo, vandens kokybės, aplinkosauginio valdymo, paslaugų ir saugumo. Mėlynosios vėliavos programa pradėta įgyvendinti Prancūzijoje 1985 m.

Lietuvis E. Rimašauskas iš pasaulinių įmonių pasisavino 100 mln dolerių. Publicvoice.ng nuotr.

Jis buvo įregistravęs įmonę Latvijoje, kurios pavadinimas buvo analogiškas Azijoje veikiančiai kompiuterinės įrangos gamintojai. Lietuvis įtariamas siuntęs elektroninius laiškus į dvi JAV kompanijas, kurios reguliariai pervesdavo daugiamilijonines sumas Azijoje registruotai kompanijai. Prisidengdamas suklastotais laiškais, sudariusiais išpūdį, kad jie siunčiami Azijos bendrovės darbuotojų, E. Rimašauskas galbūt nukreipė pinigų srautus į savo valdomas banko sąskaitas. Jis taip pat įtariamas naudojęs suklastotus čekius, sutartis ir laiškus, kad suklaidentų bankų darbuotojus ir pagrįstų didžiulius pinigų pervedimus.

D. Trump puikiai vertina savo darbą

Washingtonas (ELTA) – Jungtinių Valstijų prezidentas Donald Trump, stipriai gyrėsi pasiekimais per pirmąsias 100 dienų prezidento poste ir savo administraciją pavadino viena iš „pačių sėkmingiausių“ šalies istorijoje. „Mano draugai amerikiečiai, aš tikrai tikiu, kad pirmosios 100 mano administracijos dienų buvo beveik pačios sėkmingiausios mūsų šalies istorijoje. Mūsų šalis kyla, ir kyla greitai“, – teigė JAV vadovas. Anot D. Trump, jis nemana, kad dar kam nors pavyko padaryti tiek, ką jiems pavyko pasiekti per 100 dienų. Tačiau pačioje kadencijos pradžioje D. Trump populiarumas siekė visišką žemumą, ir prezidentas patyrė kelias nesėkmes – teisėjai blokavo jo pa-

Ragina JT imtis veiksmų prieš Šiaurės Korėją

New Yorkas (Bernardinai.lt) – Jungtinių Tautų Saugumo Taryba turi būti pasirengusi imtis griežtesnių sankcijų prieš Šiaurės Korėją dėl jos branduolinės ir raketų programų, pareiškė JAV prezidentas Donald Trump ir pabrėžė, kad *status quo* yra nepriimtinas. „Tai reali grėsmė pasauliui“, – sakė D. Trump, Baltuosiuose rūmuose susitikęs su JT Saugumo Tarybai priklausančių valstybių ambasadoriais. „Šiaurės Korėja yra didžiulė pasaulio problema. Tai problema, kurią turime galiausiai išspręsti“, – pažymėjo jis. „(Saugumo) Taryba turi būti pasirengusi imtis papildomų ir griežtesnių sankcijų, nukreiptų prieš Šiaurės Korėjos branduolinę ir balistinių raketų programą“, – sakė JAV vadovas. Ši D. Trump kalba neabejotinai dar padidins tarp Washingtono ir Pchenjano tvyrančią įtampą.

ES pritarė „Brexit“ derybų gairėms

Briuselis (ELTA) – Europos Vadovų Tarybos pirmininkas Donald Tusk patvirtino, kad specialiajame viršūnių susitikime Briuselyje 27 Europos Sąjungos valstybės narės vienbalsiai pritarė „Brexit“ derybų gairėms. D. Tusk pareiškė: „Gairėms pritarė vienbalsiai. ‘Brexit’ deryboms parengtas ES-27 tvirtas ir sąžiningas

skelbtus įsakus. Teismai sustabdė D. Trump vykdomąją įsaką, draudžiantį migrantams ir pabėgėliams atvykti į JAV, taip pat blokavo įsaką, kuriuo buvo siekiama sustabdyti finansavimą vadinamiesiems prieglobsčio miestams. Tačiau D. Trump pripažino, kad prezidentavimas yra daug sunkesnis darbas nei ankstesnės jo pareigos versle. Jis teigė manęs, kad būti prezidentu yra daug lengviau. Ta pačia proga D. Trump užsi puolė žiniasklaidą. JAV prezidentas pareiškė, kad dėl to, kaip nušvietė jo pasiekimus per pirmąsias 100-ą prezidentavimo dienų, žiniasklaida nusi pelno „didelio, riebaus neigiamo pažymio“. Šiaurės Korėja tęsia savo balistinių raketų programą ir, kaip manoma, šiuo metu rengiasi jau šeštajam branduolinio ginklo bandymui. Jungtinės Valstijos savo ruožtu pasiuntė prieš Korėjos pusiasalio savo lėktuvnešį ir jį lydinčių karo laivų grupę. Ši kovinė grupė savo dislokavimo vietą turėtų pasiekti vėliau šią savaitę. Taip pat JAV valstybės sekretorius Rex Tillerson teigė, kad grėsmė, jog Pchenjanas gali pulti Japoniją ir Pietų Korėją, yra reali, ir paragino Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą imtis veiksmų, „kol jų nesiėmė Šiaurės Korėja“. Kalbėdamas JT Saugumo Taryboje R. Tillerson tarptautinę bendruomenę ragino galutinai įgyvendinti JT sankcijas ir sustabdyti arba apriboti diplomatinius santykius su Pchenjanu. „Šiaurės Korėjos atakos Seule arba Tokijuje grėsmė reali“, – įspėjo jis.

Juodkalnija artėja link stojimo į NATO

Podgorica (LRT.lt) – Juodkalnijos parlamentas ratifikavo susitarimą dėl šalies narystės NATO, šią nedidelę Balkanų šalį dar vienu žingsniu priartindamas prie siekio tapti 29-ąja Aljanso nare įgyvendinimo. Juodkalnijos siekiui tapti NATO nare aktyviai priešinasi Rusija, kurią su Juodkalnija sieja stiprūs istoriniai ir kultūriniai saitai. Podgorica oficialiai prisijungti prie NATO tikisi ateinančių mėnesių vyksiančiame aukščiausiojo lygio susitikime. Juodkalnijoje gyvena 650 tūkst. gyventojų, o jos kariuomenę sudaro vos 2 tūkst. karių. Tačiau šalis yra įsikūrusi strategiškai svarbioje vietoje prie

mandatas“. Anot ES, svarbiausiais klausimais išlieka JK gyvenančių 3 mln. ES piliečių ir 1 mln. Sąjungoje gyvenančių britų likimas, JK išstojimo sąskaita ir sienos tarp Airijos ir Šiaurės Airijos likimas. Viršūnių susitikime dalyvavo 27 ES valstybės narės, tačiau nebuvo JK atstovo.

Prieš stojimą į NATO protestavo su V. Putino nuotraukomis rankose. Balkan Insign nuotr.

Adrijos jūros, be to, ją supa jau esamos NATO narės arba šalys, siekiančios jomis tapti. Išimtimi laikytina tik Serbija, kuri nori išsaugoti savo karinį neutralumą.

Sesutės atminimui

Anapilin iškeliavo dailininkė Vida Krištolaitytė

Būdama 16 metų, Čikagos Marijos gimnazijos auklėtinė Vida gavo pirmą premiją už savo paveiksluką. Mūsų a.a. Mamytė labai džiaugėsi, kad a.a. seselė Mercedes atrado Vidos talentą. Gyvenant su seneliais, buvo smagu per Padėkos dieną (kurios tada nešvėsdavom) važiuoti į Čikagos meno institutą – Vida lankė prie jo įsteigtą meno mokyklą ir vis sulaukdavo pagyrimų už savo paveikslus. Nuo 1964 m. rudens Vida apsigyveno New Yorke. Kol susirado kur gyventi ir pradėjo lankyti Pratt meno mokyklą, savo butą jai užleido dailininkas Kazimieras Žoromskis. 1967 m. Vida apgynė magistro laipsnį iš tapybos ir gavo pasiūlymą vykti dėstyti meną Iowa universitete. Tačiau ji nesiryžo jo priimti ir liko gyventi New Yorke, per mokslo metus dirbdama mokytoja, o vasaromis keliaudama po Europą. Vida dažnai pritrūkdavo pinigų užsimokėti už butą, bet kol Mamytė dirbdavo, jai padėdavo. 1992 m. Vida ištekėjo už Vincento Gendvil, bet gyvenimo būdo nepakeitė iki pat pensijos.

Urna su a.a. Vidos Krištolaitytės palaikas bus nuskraidinta į Lietuvą. Amžinojo poilsio dailininkė atguls šalia savo tėvelių Petrašiūnų kapinėse.

Nijolė K. Varnienė
Slidell, LA

Sesutei

A † A VIDAI KRIŠTOLAITYTEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame NIJOLĘ ir ALGĮ bei visus artimuosius.

Mes visi žavimės jos meniniais sugebėjimais.
Ilsėkis ramybėje, miela Vida.

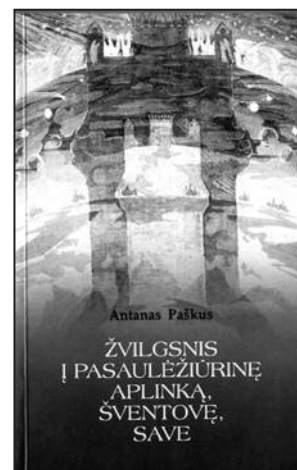
*Juozas Krištolaitis ir šeima
Hamilton, ON, Canada*

„Draugo“ knygynėlyje rasite tai, ko jums reikia

Siūlome atvykti į „Draugą“ ir įsitikinti, kad čia jūs įsigysite knygas, kurių ilgai ieškojote. Prižadame – knygų įvairovė jus nustebins.

„Žmogus nerašo knygos, kai jis ką nors žino. Jis rašo knygą grumdamasis su koku nors klausimu“.
(Psichologas Rollo May)

Ši mintis ir paskatino dr. kun. Antaną Paškų parašyti knygą „Žvilgsnis į pasaulėžiūrinę aplinką, šventovę, save“. Knygos dalys – „Mūsų amžiaus veidas“, „Krikščionis šventovėje“, „Žvilgsnis į save“ ir „Menkavertiškumo šalinimas“, – nors ir atskiros, bet „sukabintos“ stipria grandine, kurios vardas – žmogus, jo pasaulėžiūrinis klimatas, jo kolektyvinė ir individualioji savivertė, žmogaus sakralumo sfera (šventykla). Gvildenami klausimai yra aktualūs ir šiandien, žiūrint iš desakralizacijos (religinės, pagarbos žmogui ir Dievybei) perspektyvos. Kai kultūra įspraudžiama į vieno matmens žmogiškosios egzistencijos erdvę, tuomet pasaulyje „nebelieka nieko šventa“, prartarmėje teigia pats kn. autorius.

Tuo pačiu pavartykite kun. A. Paškaus kn. „Asmuo ir laisvė“, kurioje puslapiu prisodrinti autoriaus minčių, kad norėdamas būti visiškai laisvu, žmogus dar turi pasisakyti ir už „kilnią vertybę“, bandoma kritiškai analizuoti Vakarų žmogaus takus į laisvę ir laimę. Knygoje iškyla vienas aštriausių dabarties klausimų: kuriai vertybių sistemai žmogus turėtų pavesti savo gyvenimo užmojį? Autoriaus atsakymas yra aiškus: tik tokiai, kuri atliepia pilnutinį žmogaus vaizdą. O tokią vertybių sistemą atrandame tik krikščionybėje, nes tikrai „krikščioniškosios žmogaus sampratos pagrindu randame dievažmogį Kristų“.

Kun. Antanas Paškus lietuvių spaudoje yra gausiai analizavęs dabarties laiko dvasią vakarų kultūroje, o ypač plačiai nagrinėjęs Teilhard de Chardin teorijas.

Knygos „Žvilgsnis į pasaulėžiūrinę aplinką, šventovę, save“ kaina – 8 dol., o „Asmuo ir laisvė“ – 5 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.). Daugiau informacijos tel. 773-585-9500

„Draugo“ knygynėlis dirba nuo 8:30 val. r. iki 4:30 val. p. p.
Knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd. Street, Chicago, IL.

antanas paškus
ASMUO
IR
LAISVĖ

MŪSŲ IDĖJOS DABARTIES ŠVIESOJE

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. 63 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyna
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Geriausia dovana – DRAUGAS
Tai pažinčių ir susitikimų vieta
Padovanokite lietuvišką pasaulį!
www.draugas.org
www.facebook.com/draugolaikrastis

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Gegužės 7 dieną vyks JAV Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės metinis narių susirinkimas.** Kviečiame visus dalyvauti šv. Mišiose 8:45 val. r. (50 Ave ir 15 gatvės kampe, Cicero, IL). Po šv. Mišių susirinkimas lietuvių kavutės kambaryje. Vaišinsimės kugeliu.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje** (2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632) gegužės 7 d. 10 val. r. per šv. Mišias švęsime ketvirtąjį Velykų sekmadienį ir Motinos dieną (Lietuvoje). Pagerbsime visas mamas bei močiutes ir prisiminsime mirusias. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Kiekvieną gegužės sekmadienį 15 minučių prieš šv. Mišių pradžią sukalbėsime Švč. Mergelės Marijos litaniją.

■ **Gegužės 14 d., sekmadienį, po lietuviškų šv. Mišių, Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje Brighton Parko Lietuvių Bendruomenės vyrų komanda JAV Motinos dienos proga ruošia pietus.** Bus loterija ir įvairių staigmenų. Maloniai kviečiame dalyvauti.

■ **Birželio 9 d., penktadienį, 7 val. v. Balzoko lietuvių kultūros muziejuje** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) vyks Anna Reich fotografijų parodos atidarymas.

■ **Birželio 15–18 d. New York City Center**, (131 West 55 Street, New York, NY 10019), vyks Maskvos Vachtangovo teatro gastrolės – bus vaidinamas Rimo Tumino režisuotas spektaklis „Dėdė Vania“. Spektaklis rodomas Antono Čechovo festivalio „Vyšnių sodas“ metu. Daugiau informacijos tel. 212-581-1212 arba el. paštu: citytix@nycitycenter.org.

■ **Birželio 16 d., penktadienį, 7 val. v. Balzoko lietuvių kultūros muziejuje** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) dainuos operos solistė Miglė Žaliukaitė (mezzo soprano), skambins Eglė Perkumaitė. Jų koncertiniame repertuare išgirsite lietuviškas dainas ir arijas, kurių didžioji dalis buvo atrastos archyvuose, pirmą kartą įdainuotos ir išleistos šio dueto kompaktiniame albume „Forgotten Lithuanian Songs and Arias“. Girdėsite B. Dvariono, V. Klovos, M. Petrausko, V. Banaičio bei daugelio kitų kompozitorių kūrinius.

Izzy's Fire: Finding Humanity in the Holocaust by Nancy Wright Beasley

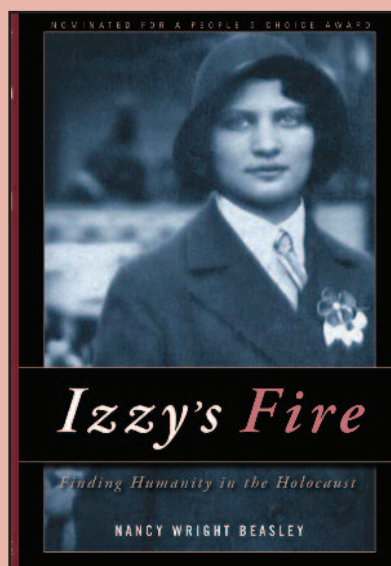
Author Presentations
nancy@nancywrightbeasley.com
1218 Traway Drive
N. Chesterfield, VA 23235-5557
Phone/Fax (804) 276-0716

See book trailer
www.nancywrightbeasley.com

ISBN: 978-0-9861828-0-8 \$19.95
E-ISBN: 978-0-9861828-1-5 \$9.95

Available for Kindle & Nook &
on Amazon & Barnes & Noble

**TRUE STORY OF CATHOLICS
SAVING JEWS IN LITHUANIA!**

Tapkite DRAUGO skaitytojais

NAUJIEMS PRENUMERATORIAMS

metams – 120 dol. pusmečiui – 65 dol.
internetinė (pdf) metams – 115 dol. 3 mėn. – 30 dol.

Siunčiu _____ dol.

Vardas, pavardė _____

Adresas: _____

Miestas _____ valstija _____ zip _____

Čekį siųskite:

DRAUGAS,
4545 W. 63rd. St., Chicago, IL 60629

Tel. 773-585-9500

www.draugas.org

www.juventus2017.com

LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVAL

05.20.2017 - 1.00PM

Shore Cultural Centre
291 E 222nd St Euclid, OH 44123

JUVENTUS

“UŽDEKIM AUKURĄ TĖVYNEI”

Tickets: \$15.00 (25 and under)
\$25.00

juventus2017.eventbrite.com

(216) 486-9023 Virginia Rubinski
cle.svyturys@gmail.com

Lietuvių Tautinių Šokių Ansamblis “Grandis”
kviečia į koncertą ir pokylį

ŠIŲ NAKTĮ PER NAKTĮ GAIDELIAI GIEDOJO

2017 m GEGUŽĖS 13 d 6 vv

KONCERTAS VYKS R. RIŠKIENĖS SALĖJE
Po koncerto ir vakarienos vyks diskoteka - DJ Saulius

Bilietai užsakymas: Judita Urba, 630-418-2436 arba Vaiva Marchertienė, 773-520-0248

Kainos koncertui ir pokyliui - \$55 suaugusiems -
\$40 studentams - \$30 vaikams